

ZAKOPANE

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZAKOPANEGO

Redaguje *Komitet.*

Za redakcyę odpowiedzialny:

Dr. J. Żychoń.

Prenumerata roczna 8 kor.,

półroczna 4 kor.,

kwartalna 2 kor.

Zagranicą 5 kor. półrocznie. — Numer pojedynczy 30 hal.

W miesiącach Lipcu i Sierpniu prenumerata miesięczna 1²⁰ kor.

Wychodzi 2 razy w miesiącu przez cały rok,

w czasie od 1 lipca do 1 września 4 razy

w miesiącu.

Redakcyja: Willa „Szarotka“

Administracyja:

Kantor wymiany A. Modlińskiego i Sp.

ul. Krupówki 42.

Wydawca: F. Gruzewski.

Zakopane leży na północno-zachodnim stoku Tatr, na przestrzeni 40 km², w dolinie, zastłoniętej od północy rozległym wzgórzem Gubałówką, od wschodu mniejszymi wzgórzami otoczonej, na wysokości z górą 900 m. n. p. m. (najniższe punkta 837 m., najwyższe 1002 m.).

To położenie powoduje, że Zakopane posiada klimat górski, a zatem zmniejszone ciśnienie atmosferyczne i szybsze parowanie, niską średnią ciepłotę, zwiększone natężenie promieni słonecznych, obfitsze opady, małą względną wilgotność, czyli większą suchość powietrza i bardzo mało wiatrów.

Czynniki te hartują organizm i podniecają przemianę materyi, gdyż pod ich wpływem oddech staje się szybszym, łaknienie się wzmagają, ciepłota ciała zwykle się obniża, zimno znosi się dobrze, a czynność serca staje się szybszą.

Przedewszystkiem zatem wskazanym jest pobyt w Zakopanem w chorobach płucnych; w skłonności do gruźlicy, w jej początkach i dalszych stadyach tej choroby przy przebiegu przewlekłym; w niezżytach nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli, dla ozdowieńców po zapaleniu płuc, opłucnej, po operacyach gruźliczych ognisk kostnych i gruczołów chłonnych, i po przebyciu wszelkich chorób ostrych; pozatem nadają się do leczenia w Zakopanem wszelkie nerwice, niedomogi nerwowe, czyli neurastenie, choroba Basedowa, choroby narządu trawienia, w szczególności ze zбочeniami czynnościowymi, zimnica, choroby krwi, jak bezkrwistość i blednica, choroby przemiany materyi, jak otyłość i t. p.

Źle znoszą klimat Zakopanego chorzy z ostrym przebiegiem gruźlicy, lub ze zmianami gruźliczemi rozległemi, z powikłaniami gruźliczemi, bardzo wrażliwi, ludzie z wadami serca, ze znacznymi zmianami w układzie naczyniowym i znaczną rozedmą płuc.

Pozatem jest Zakopane idealnem miejscem wypoczynku dla zmęczonych pracą, jedynym punktem zbornym dla turystów, doskonałą miejscowością dla pobytu dzieci słabo rozwiniętych.

Wszyscy ci znajdą w Zakopanem, czego szukają, nawzajem sobie nie przeszkadzając i nie szkodząc, bo już oddawna uznana jest rzeczą, że najbezpieczniej i najłatwiej uniknąć choroby w tem miejscu, gdzie się ją opanowuje.

Uprasza się PP. Lekarzy o umieszczenie czasopisma w poczekalni.

PRZYBORY bilardowe.

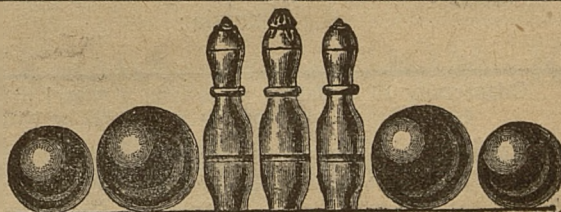
Bile z kości słoniowej i masówki, Kręgielki, Kije bilardowe

:: W WIELKIM WYBORZE. ::

KARTY DO GRY,

DOMINA, SZTONY

i inne gry kawiarniane i towarzyskie.

KULE i KRĘGLE z drzewa Lignum Sanctum
== polecają najtaniej ==

Reim i Ska : Kraków:
Linia A-B.

Przybory turystyczne.

Perfумы, Mydła, Pudry i Kremy
w największym wyborze.

Artykuły kosmetyczne.

Masażystki pneumatyczne
do masażu twarzy.

Nowość! Palatyn
proszek do farbowania materyi.

Jubileusz Kazimierza Tetmajera.

Dwadzieścia pięć lat pracy literackiej Kazimierza Przerwy-Tetmajera, to wysoki akord natchnionej liryki i świetny złom prozy polskiej, odciosany od nietkniętego przed nim granitu mowy podhalańskiej!

Na wysokich szczytach, wśród grzmotu potoków, lecących ze skał, w poszumie limb, w tęczowozłotej czerwieni buków, zbiegających z gór ku dolinom, narodziła się poezja Tetmajera.

Bierzemy ją w siebie nie tylko, jako wyraz piękna, dzwoniącego rytmem słowa, zakutego w harmonijne strofy, ale bierzemy także, jak bierze się pachnące i rześkie powietrze gór w płuca, by rozszerzyć własny oddech.

Najlepszy odtwórca smutków swego pokolenia, podpatrujący melancholię przyrody i duszy polskiej, przy dźwięku dzwonów na Anioł Pański, płomienny śpiewak miłości, w której szukał ucieczki i puklerza przed bezwładem i gnuśnością swojej epoki — jednym tylko skrzydłem był i jest poeta blizki ziemi namiętności, łez i bólu. Drugie niosło go zawsze ku górom, gdzie w fanatycznym umiłowaniu wolności i swobody czuł się dopiero sobą. Tam wyobraźnia jego żyła wśród postaci na miarę niedzisiejszą. Tam przed oczyma jego ze skąpych okrucichów poezji ludowej, błąkającej się po wioskach podgórszych, powstała w całym majestacie i blasku swoim „złota legenda Tatr“ z Janosikiem Nędzą Litmanowskim i Maryną z Hrubego na czele.

W tej legendzie, niezrównanej w przepychu swego kolorytu tatrzańkiego, wypowiedział się Tetmajer najpełniej i najdoskonalej — i ona też spięła go dopiero złotym pierścieniem nierozzerwalnego ślubu z jego ojczyzną górską i z literaturą polską.

Jeżeli więc hołd oddajemy dzisiaj poecie, to oddajemy go przedewszystkiem w imię tej niepożytej zaślugi, jaką położył przez sztukę swoją dla poezji, wzbogacając ją nowymi walorami języka i długim szeregiem postaci, które już wrosły lub wrosną w wyobraźnię polską po wszystkie czasy, łącząc duszę narodu z duszą gór, to oddajemy go za to, że stworzył dzieło na szeroką miarę epicką, unikat w literaturze polskiej i europejskiej!

Dla upamiętnienia tej chwili hołdu, jaki poecie złożyć winno społeczeństwo, niżej podpisani ogłaszają prenumeratę na jubileuszowe wydanie jego „Poezji wybranych“.

Władysław Bukowiński, redaktor „Sfinksa“, Zdzisław Debicki, Czesław Jankowski, Józef Kotarbiński, Stefan Krzywoszewski, redaktor „Świata“, Konrad Olchowicz, redaktor „Kuryera Warszawskiego“, Artur Oppman (Or-ot), Władysław Rabski, Józef Relidziński, Józef Weysenhoff, Józef Wolff, redaktor „Tygodnika Ilustrowanego“.

Prywatna szkoła średnia

o charakterze gimnazjum realnego w Zakopanem.

W Zakopanem ukonstytuowało się w gronie znanych miejscowych obywateli Towarzystwo mające na celu założenie prywatnego gimnazjum realnego oraz popieranie założonej w roku bieżącym szkoły przygotowawczej p. X. Prausa.

Przygotowawcze prace i kierownictwo przyszłego zakładu oddano młodemu pedagogowi profesorowi Dr. B. Gofronowi, który podjąwszy myśl z zapalem i energią uczynił ją blizką zrealizowania. Zakład połączony z internatem, ma być otwarty z początkiem przyszłego roku szkolnego. Gimnazjum, jakoteż internat, uposażone we wszystkie zdobycze sztuki wychowawczej, spełnić mają w sposób doskonały typ współczesnego zakładu, w którym wychowanek obok nauki, znajdzie czujną opiekę moralną i fizyczną, wspartą pełnym zespołem tych nieuzyskanych dotąd czynników wychowawczych, jakie pod względem higienicznym, estetycznym i moralnym dać może w nieprzebranym bogactwie przyroda zakopiańska.

Spodziewać się należy, że społeczeństwo, a zwłaszcza szerokie koła rodzin, w jakikolwiek sposób związanych z życiem Zakopanego, zainteresują się żywo wiadomością, że myśl tylekrotnie omawianą, a zostającą zbyt długo w sferze postulatów, udało się po szczęśliwem pokonaniu trudności w życie wprowadzić.

Wpisy rozpoczynają się z dniem 1 kwietnia b. r. i trwają do 1 sierpnia. Blizszych informacji udziela Dr. J. Bartłomiej Gofron, Zakopane, Willa „Szarotka“.

W niedługim czasie ukaże się broszura, rozpatrująca blizsze tak naukowe jak i wychowawcze szczególności powyższych zakładów.

Za Wydział:

Dr. Wacław Kraszewski Dr. Józef Żychoń
Dr. Jerzy Żuławski Dr. J. Bartłomiej Gofron
Kamil Tomaszewski.

Jeszcze o parku.

Podaliśmy w poprzednim numerze „Zakopanego“ opinię prof. Kubika w sprawie umieszczenia parku — a dzisiaj zaznajomić pragniemy szerszy ogół z piśmami Krajowego Związku zdrojowisk i uzdrowisk, wystosowanemi do Wydziału krajowego i naszej Zwierchności gminnej i pisma te ogłaszamy w całości.

Wysoki Wydział krajowy!

W poczuciu przyjętych na się obowiązków względem zdrojowisk i uzdrowisk krajowych, uważa ich Związek za konieczne zwrócić się do Wysokiego Wydziału krajowego o ingerencję w sprawie pierwszorzędnego wagi, która zawyrokować może o dalszym rozwoju lub też upadku Zakopanego. Rzecz się tak przedstawia:

Odnznaczony 16 medalami rządowymi a więcej niż 250 pierwszemi nagrodami.
Założony w r. 1897 w Krakowie

Pierwszy galicyjski Zakład „Ornis“. Właściciel firmy: A. MUSIOŁEK,

dostawca c. k. urz. państw. Sklep: Kraków, ul. Sławkowska 1. 16, naprzeciw Grand Hotelu. — Hodowla rasowego plectwa i psów: Poczta Dębniaki, willa własna. — Menażerya w Dębniakach (Willa „Ornis“) otwarta dla Szan. P. T. Publiczności, posiadająca przeszło 100 okazów zwierząt. — Zakład poleca po najniższych cenach: różne rasowe psy i drób, gołębie, króliki. Jaja do wylęgu. Oswojone małpki, angorakoty, gad, papugi, kolibry, śpiew. zagr. ptaki, złote rybki, żywność, sprzedaż żywej zwierzyny. Wypycha tanio ptaki, zwierzęta itd. — Największy i jedyny zawodowy Zakład tego rodzaju w całym kraju. — Bogato ilustrowane cenniki bezpłatnie za nadesłaniem 5 hal. marki opłatnie. — 25-letnia fachowość, wielka ilość podziękowań.

Coraz gęstsze, coraz ściślejsze zabudowywanie się Zakopanego bez żadnego planu regulacyjnego, przy braku kanalizacji, wytworzyło już od lat ostatnich i wytwarza w dalszym ciągu coraz gorsze warunki sanitarne i higieniczne w rodzaju prowincjonalnych małych miasteczek.

Oddawna też zwracali na to uwagę lekarze, hygieniści, a także technicy i znawcy ogrodnictwa, jako też prasa polska.

Dzięki tak wytworzonej opinii publicznej popartej fachowymi orzeczeniami znawców, powzięła Rada gminna Zakopanego jeszcze w r. 1904 uchwałę, zatwierdzoną później, przez Radę powiatową nowotarską, mocą której prześliczny rejon przy ul. Marszałkowskiej uznany został za wyłączony od zabudowania, a przeznaczony na założenie tam klimatycznego parku publicznego, z domem gościnnym, kioskami meteorologicznymi, placami do zabaw i gier dzieci, placami sportowymi i t. p. W ten sposób zyskałoby Zakopane w swym środku zalesioną wielką powierzchnię, któraby była do pewnego stopnia wielkim filtrem i tak już przejętego miazmatami w niektórych stronach powietrza Zakopania.

Niestety to jedyne dla uzdrowienia Zakopanego zamierzenie, na które hr. Władysław Zamoyski ofiarował 34.500 K, stało się nagle iluzorycznym przez powziętą dnia 17 stycznia b. r. uchwałę Rady gminnej tamtejszej, reasumującą dawniejszą jej uchwałę z r. 1904, zatwierdzoną przez Radę powiatową nowotarską.

Skutkiem tej reasumcyi spowodowanej partykularnymi widokami osobistymi członków większości Rady, stanęło Zakopańskie uzdrowisko znowu na dawnym swym martwym punkcie, grożącym mu nieuchronnym upadkiem, gdy myśl założenia parku i uchronienia jedynie ku temu nadającego się największego, najzdrowszego i najpiękniejszego rejonu przy ul. Marszałkowskiej zostanie zupełnie poniechana, a połączyć ta cała ulegnie beładnemu rozparcelowaniu, gęstemu bezplanowemu zabudowaniu.

Szkoda wyrządzona przez to zdrojowisku, będzie niepowrotną i niemożliwą już do naprawienia, nie zrównoważy jej też zastępczo wentylowany przez Radę gminną projekt, przeznaczania na park terenu na tak zwanym „Chrabkowskim Wierchu“, jako położonego poza granicami Zakopanego, bagnistego, a więc i nie zdrowego i wymagającego znacznych kosztów na osuszenie, niwelację i inne melioracje i t. p. niż park przy ul. Marszałkowskiej.

To też przeciw tej reasumcyi dawniejszej uchwały posypały się do Rady gminnej w Zakopanem liczne protesty, ogłoszone również publicznie, a więc ze strony Komisji Klimatycznej, Towarzystwa Tatrzańskiego, Krakowskiego Towarzystwa Technicznego, Związku turystycznego, krajowego Związku zdrojowisk i uzdrowisk, jakoteż ze strony poszczególnych znawców fachowych.

Niemniej w głębokim przeświadczeniu, iż w tak doniosłej sprawie jedynie decydującą być może ingerencya Wysokiego Wydziału krajowego, poczytuje krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk niniejszem o nią prosić, przyczem dołącza fachową opinię referenta Sekcyi balneotechnicznej Prof. Dra Kubika, zgodną z opiniami tak Krakowskiego Towarzystwa Technicznego, jak i p. Maciaszka, dyrektora szkoły ogrodniczej w Tarnowie.

Sekretarz

Dr. Tadeusz Praschil mp.

Prezes

Jan hr. Potocki mp.

Wiceprezes

Dr. Kalikst Krzyżanowski.

Do Świetnej Rady Gminnej w Zakopanem.

Dokonana na posiedzeniu Świetnej Rady Gminnej reasumcyą uchwały Jej poprzedniej z roku 1904 dotyczącej wyłączenia od zabudowania rejonu ochronnego przy ul. Marszałkowskiej, z przeznaczeniem go na założenie parku z domem gościnnym, na którego urządzenie zaofiarował swego czasu Władysław hr. Zamoyski 34.500 K, wywołała w całym kraju a tak samo i za kordonem tem słuszniejsze oburzenie, gdy chwalebne pierwotne postanowienie gminy zatwierdzone również uchwałą Rady powiatowej w Nowym Targu, dawało rękojmię świetnego rozwoju tego uzdrowiska tatrzańskiego.

Rekojmię tę dopatrywało całe społeczeństwo w tem, iż dzięki założeniu parku w rejonie przy ul. Marszałkowskiej, ochronionym od nieprawidłowego gęstego zabudowania, uzyska Zakopane w samym swym środku większą zalesioną powierzchnię, stanowiącą filtr ochronny przed zakażeniem miazmatami powietrzem, gęsto zabudowanej pości.

Już ten sam jeden wzgląd, tak korzystnie decydujący o uzdrowotnieniu Zakopanego, a poparty fachowymi orzeczeniami znawców tej miary jak: p. Maciaszek, dyrektor szkoły ogrodniczej w Tarnowie, jak Krakowskie Towarzystwo Techniczne, jak Prof. Dr. Kubik, którego orzeczenie tu dołączamy, jak wreszcie jednozgodną opinię higienistów lekarzy przedstawioną tak przekonywująco przez red. Dra Zychonia w tygodniku „Zakopane“, zniewala obok innych miarodajnych czynników również powołany ku temu krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk do następującego oświadczenia, iż:

1) zasadniczo sprzeciwia się dokonanej reasumcyi przez Radę Gminną dawniejszej jej w tej mierze uchwały z roku 1904, zatwierdzonej przez nowotarski Wydział powiatowy i przeciw tej reasumcyi protestuje;

2) zaleca pod grozą upadku Zakopanego i nieobliczalnych stąd strat materyalnych dla gminy, podjęcie pierwotnej myśli t. j. uznania rejonu przy ul. Marszałkowskiej jako ochronnego od zabudowywania z przeznaczeniem go na park, w którym na większej przestrzeni znajdują pomieszczenie: Dom gościnny (Kur-

➤ ZAKOPANE. Ulica Krupówki 42, (vis á vis fryzjera p. A. Borowskiego). ➤

KANTOR WYMIANY I DOM KOMISOWY

istniejące od roku 1899 — pod firmą

A. MODLIŃSKI I SPÓŁKA.

Kupuje i sprzedaje waluty zagraniczne i papiery wartościowe. — Kupuje czeki i przekazy na inne domy bankowe. — Sprzedaje losy państwowe na raty. — **Pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów i terenów.** — Wyrabia pożyczki hipoteczne, wizę paszportów, legalizację dokumentów. — Przyjmuje prenumeratę pism i ogłoszenia.

Udziela się bezpłatnie wszelkich informacji w sprawach dotyczących Zakopanego i innych.

haus) z czytelną, restauracją, cukiernią, hotelem, biurami Komisji klimatycznej, salą koncertową, kioskami meteorologicznym i czasopism, miejscem zabaw dla dzieci, placami sportowymi i ślizgawką w zimie;

3) wobec względów zdrowotnych i ekonomiczno-gospodarczych przemawiających za założeniem takiego parku w rejonie ochronionym od zabudowywań, przy ul. Marszałkowskiej, jako centralnym i zewsząd łatwo przystępnym, suchym i zdrowym, sprzeciwiamy się całą siłą przekonania wszelkiemu innemu zamierzeniu, dla założenia podobnego parku w innym miejscu, specjalnie zaś protestujemy przeciw przeznaczeniu na ten cel „Chrabkowskiego Wierchu“ jako położonego poza granicami Zakopanego, na terenie bagnistym, a więc niezдоровym i ponadto wymagającym takich melioracyj, iż całe to przedsięwzięcie byłoby znacznie kosztowniejszem, niż założenie parku na rejonie przy ul. Marszałkowskiej;

4) Ponieważ sprawę tę uważa krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, jako pierwszorzędnej wagi i doniosłości dla Zakopanego, któremu w razie przeciwnym grozi nieuchronny upadek, przeto nieograniczając się na tem przedstawieniu do Świętej Rady Gminnej i proteście przeciw reasumcyi Jej dawniejszej miarodajnej uchwały, wnosi krajowy Związek równocześnie przedstawienie do Wysokiego Wydziału krajowego we Lwowie z prośbą o przedsięwzięcie takich zarządzeń, które arbitralne postanowienia Rady gminnej podporządkują względom istotnego dobra uzdrowiska samego, jego obywateli, gminy i całego społeczeństwa polskiego, któremu Zakopane rozwój swój dzisiejszy i dobrobyt zawdzięcza.

Sekretarz

Prezes

Dr. Tadeusz Praschil mp.

Jan hr. Potocki mp.

Wiceprezes

Dr. Kalikst Krzyżanowski.

A zatem prócz protestu w sprawie tej nieszczęsnej reasumcyi, który wyszedł z łona Rady gminnej, zaprotestowały przeciwko niej dotychczas: Komisya klimatyczna, Krajowy Związek turystyczny, Towarzystwo tatrzańskie i Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk.

Z przyjemnością i pełnem zadowoleniem poczucia spełnionego obowiązku notujemy te poważne głosy w przekonaniu, że przyczynimy się w ten sposób do zwycięstwa słusznej i dobrej sprawy. Jeżeli Rada gminna nie zdawała sobie dotąd sprawy z ważności swego kroku, to teraz musi ocknąć się i wzięć się co rychło do jeszcze jednej reasumcyi, na którą czeka ogół. My stać będziemy na straży dobrze pojętych interesów uzdrowiska i pilnować dalszych losów parkowej historii.

JERZY ŻUŁAWSKI.

Legiendra Tatr.

Rzecz o podhalańskich powieściach Tetmajera.

(Ciąg dalszy).

Ale znamienne tu jest wszystko, co tej postaci dotyczy, nawet pierwsze pojawienie go oczom czytelnika.

Oto Maryna z Hrubego, juhaska urodziwa, stoi na Liliowem, wysoko na przełęczy, dzielącej uherską, południową stronę Tatr od polskiej. Po za nią w dole zostały szałas, owce, cały gwarny i huczny obóz pasterski. A ona „w pierś chwytła wiatr z Wierchnickiej Doliny po uboczy się ku niej pnący i chwytła w usta mgłę, co ją ku niej niósł, aż omgłiło ją całą i świat jej, a ona światu znikła“.

„Wtem na obcą jakąś, liptowską czy orawską nutę zahuczało poniżej we mgle, dwoma głosami śpiewane:

E dy se Janosik twoje bite ruce
budom otwieraly kupieckie truchlice,
kupieckie truchlice i kralewskie sklady
budzies se odmykoł, Janosicku mlady!“.

„Pieśń, górnice, dumnie śpiewana przez jeden stary głos i drugi męski, huczała we mgle.

Janosicku polski, niebój się nicego,
madziarskich hajduków, Zomku orawskiego,
niebój się zupana pod rysiom bekiesom,
Janosicku polski, tobie (ciebie) wiatry niesom!“.

„We mgle poniżej — w poprzek uboczy, trzymając wzajem zarzucone ręce na karki, szli, snadź przynapici, stary Sablik i Janosik, Nędza Litmanowski, z rusznicami na plecach. Snadź skądś z Cichej albo z Ciemnosmreczyńskiej Doliny — czy z polowania, czy z jakiejś dalszej wędrówki z Węgier przybywali. We mgle zaś za nimi ujrzała Maryna trzech chłopów z torbami na grzbietach, zbrojnych również w strzelby. Widać Jano Nędza ze zbójnickiej wyprawy na Węgry wracał“.

„Zataczali się obaj ze Sablikiem, ale dzierżyli się na nogach mocno. I nie dostrzegłszy Maryny we mgle, przeszli dalej po uboczy i zginęli z widoku...“

Obraz rzucony jakby od niechcenia, prosty, naturalny, prawdziwy. Tak wyglądać musieli zbójnicy z Węgier powracający i nieraz z pewnością w ten sposób ukazywali się oczom juhasów na przełęczy. Mistrzostwo tu jest jednak wielkie i pewność ręki artysty, w tem nader powściągliwym a plastycznym pierwszym przedstawieniu bohaterskiej postaci Janosika czytelnikowi. Musi on utkwąć w pamięci, choć nic jeszcze nadzwyczajności żadnej w nim nie zapowiada: chodził na zbój, przeszedł i zniknął we mgle. Niewiele już tylko wierszy dorzucą Tetmajer dla charakterystyki tego „zbójnickiego hetmana o białych rękach“, charakterystyki raczej zewnętrznej — i odwraca się odeń, jakby mu wogóle żadnej ważniejszej roli w powieści nie przeznaczał. W ten sposób z dużą miarą artystyczną uchyla on tę odruchową nieufność czytelnika wobec figur z góry już i na kredyt jako bohaterskie przez autora stawianych. — Janosik jest na razie tem, czem były setki zbójników; niech dalsze czyny same mówią za niego.

I przy drugim spotkaniu w powieści nie wyprawadza go Tetmajer jeszcze z roli zwykłego zbójckiego hetmana, może tylko większą wyposażonego siłą, w większej sławie chodzącego od innych.

Ruchawka Kostki Napierskiego zapaliła całe Podhale; przychodzą posłowie i na Nędzów Gronik do Janosika, aby się ruszył. Daremnie jednak wszelkie namowy i prośby, — to nie jego, nie zbójnicka rzecz, cóż go obchodzą panowie, którzy dotąd jego w skalnem gnieździe nie zaczepili, co go obchodzi los chłopów tam z dołu, „lachów“, których on nawet za pobratymców swoich zgoła nie uważa? Posłowie odchodzą z niczem; Janosik pójdzie jutro po staremu na Węgry rozbijając wraz ze starym Sablikiem i trzema wypróbowanymi towarzyszami, Gadają, Mateją i Stopką Mocarnym...

Nie idealizuje go Tetmajer i tutaj, nie podsuwa mu motywów i uczuć, które musiały być obce chłopu na zbójctwie wychowanemu i szukającemu za Tatrami swej sławy — a narzucone mu, zrobiłyby zeń postać nieprawdziwą. Korzysta jednak poeta ze sposobności, aby pogłębić naszkicowaną dotąd zaledwie charakterystykę Janosika. Nie w bitwie wprawdzie, nie na szaleńczej zbójckiej wyprawie spotykamy go, ale w domu, bezczynnym i odpoczywającym, w tych słowach jednak, które mówi do posłów, w królewskim gnieście,

z jakim ich przy pożegnaniu obdarza, jest coś naprawdę górnego, jakaś pewność siebie i siła spokojna, ukryta, że nie zadziwimy się już wcale, gdy w chwili klęski lud podhalański na niego właśnie zwróci oczy, jak na wybawiciela.

Pora ku temu wkrótce nadeszła. Po upadku Napoleńskiego począł się straszny, krwawy odwet panów, na zbuntowanym chłopstwie. „Rozpoczęły się pożary, gwałty, mordy, łupiestwa; co noc płonęły domy w wielu miejscach, łunę olbrzymią na niebo rzucając. Łunami pozdrawiali się wzajem komes Lanckoroński, później od chłopów zabity, rotmistrz Cikowski i Solnicki sieniawczyk“...

I oto znowu idą do Janosika posłowie, jeno że tym razem już nie od „pułkownika“ Koski, który go chciał w obcą mu sprawę pociągnąć, ale od prześladowanego ludu podhalańskiego. Stoi tłum chłopów i bab pod drzwiami domostwa, kędy Janosik po zbójceckich trudach na łożu odpoczywa. Czekają, nieśmiając budzić, rychło się ukaze...

„W tej chwili otwarty się drzwi i z sieni domu wyszedł Janosik Nędza w koszuli tylko i w portkach, bosy — i odgarniając włosy z czoła powiódł po obecnych pytającym, sennym jeszcze wzrokiem. Najbliżsi zaś chłopci, baby, dzieci do nóg mu padli z krzykiem i jękiem:

— Ratujcie nas!

— Prze co? — zapytał Janosik spokojnie.

— Prze gwałt, prze oźbójstwo, prze ogień, prze hatostwo!...

Tłum ludu otoczył Janosika, on zaś dłonie położył na głowach dwóch kobiet, co u nóg mu klęczały szlochając, i rzekł:

— Kie jo od Zelaznyk Bram na Dunaju z rabunku bez Zelazne Wrota w Tatrach do Polski seł, widziol jo cyrwonom od ognia noc. Cy to bez to?

— Bez to! Bez to! — krzyknęli ludzie...

Teraz Janosik się ruszy. Zawołała na niego krew, zawołał jęk gnębionych jego braci. Dumę jego dotknęto, zaczepono Podhalan w skalnych siedzibach, ci, których on w dołach nie szukał, przyszli doń sami i rozpoczęli wojnę. Ruszy się teraz i podemie walkę, będzie się mścił jeszcze straszniej, jeszcze krwawiej i nieubłaganej.

A gdy się rozszedł lud, pocieszony obietnicą pomocy, Janosik kazał sobie grać staremu Sablikowi starą, za chłopięcych lat jeszcze na uherskiej stronie zasłyszaną piosenkę o Hanci, którą matka wydała za zbójceckiego hetmana... Zapachniał mu las, zapachniały wspomnienia, kiedy to w noc jedną letnią tam za Tatrami z ciała od lat niewidzianej Weronki brał miód, „jako pscoła z bezu“...

Imieniem Janosika kończy się powieść, ale kończy się nim jak piorunem. Janosik się ruszył i jak potok rozlukany spada z gór, panów bić.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wiadomości bieżące.

Subskrypcya na powiększenie i zreorganizowanie naszego czasopisma jeszcze nie ukończona. W ostatnich dniach zgłosił swoje przystąpienie udziałowe prof. Dr. Ignacy Baranowski z Warszawy, a z kilku stron otrzymaliśmy zapytania, czy nie minął już termin zamknięcia subskrypcyi. Dla przyspieszenia tego zamknięcia zaopatrzyli się wszyscy członkowie ścisłego komitetu, wybranego przez pierwsze zebranie, w prawomocne listy subskrypcyjne, a zatem zapisywać się obecnie można u pp: Fl. Gruzewskiego (kantor wymiany A. Modliński i Ska), St. Matusińskiego (biuro komisji klimatycznej), M. Zaruskiego

(willa Krywań), Dra J. Żuławskiego (willa Łada) i Dra J. Żychonia (willa Szarotka).

Sezon się łamie. Mimo pięknej pogody, rozjeżdżają się zimowi goście, jedni do domów, drudzy na południe dla dalszej kuracji. Ruch jednak mamy jeszcze znaczny — a z czasem wykorzystani się może w zupełności ten przesąd, że od połowy marca, a w szczególności przez kwiecień i maj w Zakopanem leczyć się nie można. W ustaleniu rzeczywistych wskazań leczniczych dopomaga uzdrowisku dzielnie sekcya przyrodnicza Tow. Tatrzańskiego przez sporządzenie sumiennych zapisków meteorologicznych, które stale w naszym czasopiśmie drukujemy.

Liczba osób, którzy bawią względnie bawili w Zakopanem od 1 stycznia b. r. wynosi 2646 osób t. j. o 429 osób więcej, niż zeszłego roku o tej samej porze.

Hotel-pension „Stamara“ oświetlono elektrycznie. Nie mogąc doczekać się na światło elektryczne gminne, czy klimatyczne — urządzają wszystkie większe zakłady jeden za drugim — dla siebie tę konieczną instalację, a czynniki miejscowe powinny zrozumieć, że gdy tak dalej pójdzie, to niebawem nie będzie dla kogo elektrowni budować.

Występom pani Ireny Solskiej zawdzięczamy w znacznej części ożywienie naszego sezonu. Mieliśmy sposobność połączyć ją kilka razy, bo wystąpiła w „Echu“, w „Ślubach panieńskich“, w „Siostrze Beatrix“ i wyjątkach „Mizantropa“ — a zawsze serdecznie i owacyjnie oklaskiwana, a zawsze występem swoim powiększała kasę jakiejś humanitarnej instytucji. Dzięki jej obecności zaglądali tu z Krakowa i inni artyści z dyrektorem Solskim na czele, a wszystko to dowodzi, że Zakopanemu teatr dobry nie tylko latem ale i zimą konieczny jest potrzebny.

Ale jedna uwaga. Dla utrzymania charakteru uzdrowiska — powinny władze miejscowe wpłynąć na komitety urządzające, by przedstawienia i koncerty rozpoczynały się koniecznie w przyszłości o godzinie 4, lub 5 po południu, a nie o 8 lub 9 wieczorem.

Dla tej licznej rzeszy kuraryuszów, którzy pragną rozrywki, a tracąc znaczną część nocy, szkodzą swemu zdrowiu, zmianę tę koniecznie w przyszłości wprowadzić należy.

Tow. Domu Zdrowia „Pomoc Bratnia“ otrzymało w bieżącym roku od Sejmu 25 000 koron na budowę domu. Pieniądze te będą Towarzystwu wypłacone w 10 rocznych ratach.

Walne zgromadzenie członków Tow. Tatrzańskiego odbędzie się w Krakowie w sobotę dnia 30 marca o godz. 5 po poł. w sali gabinetu geologicznego Uniw. Jagiell. ul. Św. Anny l. 6.

Zarząd Tow. dobr. pod wezwaniem Św. Salomei donosi że czysty dochód z kermaszu który się odbył dn. 3-go marca r. b. wynosi 196 K. Dziękując uprzejmie JW. WPaniom które należały do komitetu, za ich łaskawą pomoc. — Zawiadamia jednocześnie iż w pierwszej połowie sierpnia r. b. zamierza urządzić na dochód swych biednych dzieci Św. Salomei. Za wydział prezesowa A. Osiecimska, skarbniczka F. Gruzewska.

Burza z piorunami przeszła przez Zakopane w nocy z 27 na 28 marca.

NADESŁANE.

ZAKOPANE — ULICA KOŚCIELISKA Nr. 58.

WILLA „ORLA“

do wynajęcia w całości lub pokoi: 5, 3, 1 z kuchnią.

Pokoje słoneczne zaopatrzone na zimę, werandy oszklone, Korytarze ogrzewane, kanalizacja, wodociąg, wozownia.
Właściciel: Wojciech Krzeptowski.

Sprzedaż węgla z Dąbrowy Górniczej

DOM KOMISOWY

A. MODLIŃSKI i SP.

ulica Krupówki L. 42.

Stanisław BIRTUS

ZAKOPANE - KRUPÓWKI

„BAZAR POLSKI“

Telefon Nr. 34.

Telefon Nr. 34.

Magazyn Nowości i Towarów bławatnych

POLECA:

Bieliznę damską i męską i pościel. Bluzki, halki, szlafroczy, płaszcze.

Wetny, perkale, chiffony, płótna. Kocyki, Szale, Pledy i żakiety włóczkowe damskie i dla dzieci.

Nowości dla Pań i Panów.

Kapelusze i czapki sportowe. Krawaty. Rękawiczki, pończochy, skarpetki, parasole. Koronki, welony, żaboty.

LISTA GOŚCI

od dnia 20 lutego do 1 marca 1912 roku.

Anson Edward	Dublany	Ogrodowa 4
Aszewski Zadora Mirosław	Kraków	Staszczkówka
Andrycz Zygmunt i Janina	Podole, Rosya	Liliana
Armatus Zuzanna	Lwów	H. Kuliga
Adamowicz Tekla	Kobierzyn	Wiosna
Baumfeld Felicya	Kraków	Pomoc Bratnia
Bartoszek Michał	"	Zygmuntówka
Bączalska Jadwiga	"	Wiosna
Babicki Władysław	Częstochowa	H. M. Oko
Bajerowicz ks. Wojciech	Szamocin	Kl. PP. Sercanek
Benis Antoni	Kraków	Z. Dr. Chramca
Benistawska Jadwiga	Warszawa	Liliana
Brzeski Kazimierz z żoną	Kraków	ul. Ks. Kaszel.
Bilger Adolf	Tarnopol	Zagórze
Birtus Karol	Tarnów	Piotrkowianka
Biegańska Paulina	Komarów	Grunwald
Bieliński Józef	Lublin	Pod Sobieskim
Boroński Lesław	Kraków	Przecznica 31
Bobrowski Feliks	Warszawa	Liliana
Blöder Ignacy	Kraków	H. M. Oko
Brodzka Marya	Żerostawice	Marszałkow. 2
Bocheński Kazimierz	Lwów	Modrzejówka
Bukowska Helena	Krzyszowice	Hygea
Butkiewicz Karol	Wilno	Ogrodowa 4
Brück Henryk	Kraków	Nowotarska 10
Budny Stanisław	Wilno	Hoża
Burzyński Jan	Kraków	H. Kuliga
Bukowska Wanda z córką	Złoczów	Ogrodowa 4
Brykczyńska Zofia	Lwów	Podlasie

Caro dr. Leopold	Kraków	H. M. Oko
Ćwikowski dr. Stanisław	Nowy Sącz	H. Karpowicza
Ciemochowska Irena	Częstochowa	Lida
Chromińska Marya	Lubartów	Warszawianka
Czerniewska Irena	Wilno	Hygea
Czarnowska Anna	Poznań	Janina
Czyżówna Felicya	Warszawa	Liliana
Czerwiński Aleksander	Kraków	H. Karpowicza
Dąbrowska Karolina z synem	Kijów	Grunwald
Dąbrowski Wiesław	"	"
Dalska Józefa	Poznań	Z. Dr. Chramca
Deutsch Izaak	Oświęcim	Zygmuntówka
Dietrich Dawid	Lwów	H. Karpowicza
Dzikowska Klementyna i Wanda	Kraków	H. Kuliga
Dorożyński Franciszek	Kijów	H. Stamary
Dorożyński Ignacy	"	"
Emmel Agnieszka z córką	Warszawa	Łubień
Freege Anna	Kraków	H. M. Oko
Feldman Adolf	Berno	Nowotarska 10
Felsch Karol	Biała	H. Karpowicza
Friedmanowa Marya	Sołotwina	H. M. Oko
Gładoch Stefan i Jadwiga	Warszawa	H. Centralny
Gremczyński Antoni	Bydgoszcz	Z. Dr. Chramca
Gremczyńska Stanisława	"	"
Gesch Gustaw	Elbogen	H. M. Oko
Greisowa Wanda	Plichów	Krywań
German Artur	Wiedeń	H. M. Oko
Gergowicz Stefan	Lwów	Grabówka
Górka Bronisław z żoną	Chyrów	Szkolna 2
Grün Jan	Warszawa	H. M. Oko
Grudziński hr. Adam	Osiek	H. Stamary
Guttman Józef	Wiedeń	H. Karpowicza
Habuda Józef	Golce	Ogrodowa 4
Himpich Jan	Czechy	H. Karpowicza
Iniański Tadeusz	Lublin	Ogrodowa 4.
Jasiobędzka Zofia	Gharków	Z. Dr. Chramca
Janowski dr. Ludwik	Kraków	"
Jamenfeld Otylia	"	Kościeliska 33
Jastrzębska Kazimiera	Kijów	Litwinka
Jaworski Witold Michał	Rosya	Borek
Jackiewicz Zofia z córką	Troick	Chochlik
Jarnuszkiewicz Marya	Warszawa	Nowotarska
Jarosz Jerzy	N. Sącz	Staszczkówka
Jeziorski Jan	Warszawa	Z. Dr. Chramca
Karwacki Mieczysław	Lublin	Grabówka
Kaufman Hugo	Zakopane	Przecznica 15
Kalisz Ludwik	Łucznanowice	H. Stamary
Kamiński Leopold Jan	Kołodziejówka	Pomoc Bratnia
Karwicka Dunin Hel. z córką	Wołyń	H. Stamary
Karłowski Władysław z żoną	Łódź	Wiosna
Kern Władysław	Górka	H. M. Oko
Kleczkowski Tadeusz	Kraków	"
Kortyłowicz Stanisław	Kalisz	Jordánówka
Kotliński Alojzy z siotr. i br.	Zalesie	Obrochtówka
Kowalski Franciszek z żoną	Kraków	Szopenówka
Korczyński Edmund	Mszana Dolna	H. Karpowicza
Kopczyński Tadeusz z żoną	Lublin	Ogrodowa
Kopczyńska Wanda	"	"
Konderski Waclaw	Warszawa	Leliwa
Kobierzycki Feliks	Heglewice	Z. Dr. Chramca
Królikowski Bronisław	Biała	H. Karpowicza
Koj Władysław	Kraków	"
Kozubek Jan	"	Braun
Kossowski Jan	Lwów	H. M. Oko
Kozłowska Wincetyna	Rudki	Nieczuja
Krukowski Jan	Mińsk	Saryusz
Kuliczkowski Franc. z rodz.	Łańcut	H. Warszawski
Krzyśiak Stanisław	Kraków	Lituania
Kyryk Michał	Tarnopol	Pomoc Bratnia
Kryński-Przegonia Mirosław	Miasze	H. Stamary
Krzyżanowski Tadeusz	Wołyń	Warszawianka
Krzyśiak Feliks	Kraków	H. M. Oko
Krzyżanowski Witold	Poznań	Janina
Krzyżanowski Ignacy	Michałkowce	H. M. Oko
Łaszczyski Feliks	Rosya	Szałas
Leibel Anzelm	Tarnów	Jasna
Leśniewska Władysława	Warszawa	Saryusz
Ledochowska hr. Julia	Matwijowce	H. Stamary
Lityński Alfred z rodz.	Kraków	Anielówka
Majewski Zygmunt z córką	Lwów	Z. Dr. Chramca
Małowicz Adela	Zakopane	Nowotarska
Małkowski Ludwik	Lwów	Przecznica 5
Mackiewicz Aleksander	Rosya	Ogrodowa 4
Mayer Szymon	Kraków	Nowotarska 10
Makowiecka Marya	Bryczewo	Modrzejów
Maryańska Walerya	Koślaki	Kasztelanika
Mazurkówna Cecylia	Rzeszów	Krupówki 55
Mannowa Waclawa	Kraków	H. M. Oko
Mieczkowska Zofia z rodz.	Ks. Poznańskie	Podlasie
Michalikowa Wanda z córką	Przemysł	Z. Dr. Chramca

Michałowski Ludwik	Krzysztoporzyc.	H. Stamary	Parlińska Teresa	Kraków	Turnia
Migdał Edward	Nowy Sącz	H. Karpowicza	Tomaszewska Marya	Lwów	Modrzejówka
Michałowski Władysław	Kraków	"	Ujejska Renata	Kraków	H. Stamary
Michałkiewicz Marya	Płońsk	Jutrzenka	Wawraszek Stanisław	Rzeszów	Marya
Mitrega Paweł	Cieszyn	H. M. Oko	Wasiutyńska Marya	Zytmierz	Warszawianka
Miczyńska Marya	Wieliczka	Modrzejówka	Walter Mieczysław	Przenszów	H. Centralny
Moraczewska Anna	Lwów	Zacisze	Wasilewska Wanda z rodziną	Podgórze	Zywieczańskie
Moraczewska Teresa	"	"	Węgrzyniak Balbina	Łączki	Kalina
Moskwa Franciszek z żoną	Kraków	H. M. Oko	Więkowska Władysława	Warszawa	Z. Dr. Chramca
Myczkowski Tadeusz i Marya	Lwów	H. Kuliga	Wójcicki Stanisław	Tarnów	Staszczkówka
Mycielski hr. Władysław z rodz.	Łuczanowice	H. Stamary	Wojnarowski Witalis	Skole	H. M. Oko
Naparstek Adam	Kraków	H. M. Oko	Woyciechowska Jadwiga	Brzeżany	Z. Dr. Chramca
Nawacki Franciszek	Witków Nowy	pod Sobieskim	Wyczółkowska Marya	Król. pol.	Przecznica 28
Nowakowska Marya	Król. pol.	H. Stamary	Younga Ilona z córką	Trzcieniec	Z. Dr. Chramca
Obertyńska Janina	Zakopane	Krupówki	Zakliczyna Henryka	Kraków	H. Stamary
Ostrowska Stanisława	Warszawa	Konstantynówk.	Zahajsky Wilhelm	Praga	H. M. Oko
Oleksowa Iza	Halicz	Hygea	Zadarnowski Stanisław	Bogusławiec	Podlasie
Pawłowska Zofia	Czarny Dunajec	Z. Dr. Chramca	Zięba Jan	Zywiec	Z. Dr. Chramca
Przetocki Wacław	Drohobycz	"	Zieliński Jan	Złoczów	Ogrodowa 4
Przetocka Karolina	"	"	Zbrożkowa Karolina z córką	Lwów	Z. Dr. Chramca
Piasecki Czesław	Warszawa	Cicha	Zmigrodzki Stanisław	Kraków	Staszczkówka
Pieniążek Marta	Dęborzyn	H. Karpowicza	Zychliński Ludwik	Zdęszkowiec	Z. Dr. Chramca
Piątkowski Adam	Kraków	"	Zaliwski Stanisław	Dębowsko	H. M. Oko
Pietruszka Albin	Oświęcim	Królewińska			
Piten Marya	Przemyśl	Kościelna 6			
Podwiński Wacław	Warszawa	Z. Dr. Chramca	Atamaniuk Michał	Nadwórna	Schron. naucz.
Podwin Jadwiga	Zakopane	Krupówki	Krandowski Stefan z żoną	Kraków	Krupówki
Połonicki Bernard	Lwów	Z. Dr. Chramca	Bratkowska Halina	Ostrowiec	Warszawianka
Popowska Helena	Odessa	Jerzewo	Begleiter Mania	Sambor	Braun
Porębski Franciszek	Kraków	Marya	Brzeski Witold	Kraków	H. Kuliga
Podbielska Marya	Warszawa	Warszawianka	Bechtloff Gustaw	Drohobycz	Murań
Poraziński Antoni	"	Jerzewo	Biełousow Grzegorz	Paryż	Krywań
Prosiński Józef	Ostrowy	Warszawianka	Bobrowska Sydalia	Warszawa	Liliana
Purwin Jan	Starkowiec	"	Burger Edward	Wyro	H. M. O.
Przyłuski Antoni	Kraków	H. Stamary	Bujalski Mieczysław	Perm	Staszczkówka
Rapaportowa Regina	Kraków	Z. Dr. Chramca	Chłapowska Barbara	Poznań	Łubień
Racięski Karol	Borysław	H. M. Oko	Chłapowska Józefa		
Reich Maks	Tarnów	Piotrkowianka	Chłopicka Janina	Sopów	Z. dra Chramca
Rembowski Zygmunt	Grodziak	Krupówki 63	Czopejówna Helena	Leżajsk	Schron. naucz.
Riedl Ignacy	Wiedeń	H. Karpowicza	Drzewiecka Marya	Koszyce	Zacisze
Roszkowska Jadwiga	Warszawa	Z. Dr. Chramca	Erich Aniela	Warszawa	H. Warszawski
Roszmanowa Karolina z syn.	Bielany	Stamary	Fukier Henryk	Warszawa	Warszawianka
Skałkowski Józef	Lwów	Jerzewo	Gancarczyk Józef	Kraków	Ukraina
Sadowski Konrad	Zakopane	Ogrodowa 4	Glogier Irena	Tarnopol	Zacisze
Saska Tekla i Kazimierz	Warszawa	Z. Dr. Chramca	Grocholski hr. Wład. z żoną	Wołyń	Warszawianka
Salomonówna Ewa	Podgórze	Zywieczańskie	Głogowska Marya	Gub. Lubelska	Janówka
Sitko Karol	Lwów	H. Karpowicza	Gutwein Augusta	Czudec	Z. dra Chramca
Skibiński Rudolf	"	Jordanówka	Hardin Dymitr z żoną	Warszawa	Saryusz
Smith Mosdell Sybill	Wiedeń	Nowotarska 29	Heynar Jan	N. Sącz	H. Karpowicza
Sokolnicki Kazimierz	Warszawa	Podlasie	Horzelska Matylda	Kijów	Murań
Sokulska Helena	Bonszów	"	Hordyńska Walerya	Drohobycz	Schron. naucz.
Stoińska Laura	Lwów	Z. Dr. Chramca	Jabłonowski hr. Stan. z córką	Popowce	H. Stamary
Sonabend Henryk	Warszawa	Jutrzenka	Janczewska Anna	Kraków	"
Smoleński Bohdan	"	Turnia	Jacynowski Jan	Częstochowa	Staszczkówka
Smoleński Tadeusz	"	Warszawianka	Jaworski Michał Witold	Jaropowce	Pomoc Bratnia
Służyńska Marya z córką	Kowno	Jasna	Jakubikowa Helena	Lwów	Wiosna
Stęplewski Stefan	Król. pol.	Grabówka	Jędrzejewiczówna Anna	Wylgówka	Zacisze
Stocki-Sosnowski Kazimierz	Kraków	Zawrat	Kasprzycka Anna	Warszawa	Z. dra Chramca
Staszewski Władysław	"	Murań	Kalinowicz Anna	Bóbrka	Schron. Naucz.
Stegman Wanda z córką	Król. pol.	Przecznica 28	Kaczkowska Anna	Szawle	Za potokiem
Stefanowicz ks. Antoni	Rosya	Zacisze	Kałużniecka Malwina	Drohobycz	Szałas
Strzałkowska Helena	Kraków	Królewińska	Kałużniecka Antonina		
Schmidt dr. Emil	"	H. Karpowicza	Kaczyńska Grzywak Marya	Dąbrowa Gór.	Kmicic
Scheffer Lilla	"	Nowotarska 10	Klein Edward	Lwów	Pomoc Bratnia
Schlängel Leon	Tarnów	"	Kwiatek Feliks	Lwów	H. Karpowicza
Schreiber Mieczysław	"	Gencyana	Koczur Karol	Kraków	H. Centralny
Szukiewicz Zbigniew	Rosya	H. Centralny	Kosiński Stanisław	Nowa Wieś	H. Stamary
Szadurska Ludwika z córką	Lwów	Kalina	Knothe Tadeusz	Charków	"
Szabrańska Jadwiga	Warszawa	Jagiellońska 2	Korsakowa Anna	Lublin	"
Tabęcki Leonard	Rosya	H. M. Oko	Koppe Halina	Poznań	Hoża

Od 1 do 15 marca 1912 r.

Atamaniuk Michał	Nadwórna	Schron. naucz.
Krandowski Stefan z żoną	Kraków	Krupówki
Bratkowska Halina	Ostrowiec	Warszawianka
Begleiter Mania	Sambor	Braun
Brzeski Witold	Kraków	H. Kuliga
Bechtloff Gustaw	Drohobycz	Murań
Biełousow Grzegorz	Paryż	Krywań
Bobrowska Sydalia	Warszawa	Liliana
Burger Edward	Wyro	H. M. O.
Bujalski Mieczysław	Perm	Staszczkówka
Chłapowska Barbara	Poznań	Łubień
Chłapowska Józefa		
Chłopicka Janina	Sopów	Z. dra Chramca
Czopejówna Helena	Leżajsk	Schron. naucz.
Drzewiecka Marya	Koszyce	Zacisze
Erich Aniela	Warszawa	H. Warszawski
Fukier Henryk	Warszawa	Warszawianka
Gancarczyk Józef	Kraków	Ukraina
Glogier Irena	Tarnopol	Zacisze
Grocholski hr. Wład. z żoną	Wołyń	Warszawianka
Głogowska Marya	Gub. Lubelska	Janówka
Gutwein Augusta	Czudec	Z. dra Chramca
Hardin Dymitr z żoną	Warszawa	Saryusz
Heynar Jan	N. Sącz	H. Karpowicza
Horzelska Matylda	Kijów	Murań
Hordyńska Walerya	Drohobycz	Schron. naucz.
Jabłonowski hr. Stan. z córką	Popowce	H. Stamary
Janczewska Anna	Kraków	"
Jacynowski Jan	Częstochowa	Staszczkówka
Jaworski Michał Witold	Jaropowce	Pomoc Bratnia
Jakubikowa Helena	Lwów	Wiosna
Jędrzejewiczówna Anna	Wylgówka	Zacisze
Kasprzycka Anna	Warszawa	Z. dra Chramca
Kalinowicz Anna	Bóbrka	Schron. Naucz.
Kaczkowska Anna	Szawle	Za potokiem
Kałużniecka Malwina	Drohobycz	Szałas
Kałużniecka Antonina		
Kaczyńska Grzywak Marya	Dąbrowa Gór.	Kmicic
Klein Edward	Lwów	Pomoc Bratnia
Kwiatek Feliks	Lwów	H. Karpowicza
Koczur Karol	Kraków	H. Centralny
Kosiński Stanisław	Nowa Wieś	H. Stamary
Knothe Tadeusz	Charków	"
Korsakowa Anna	Lublin	"
Koppe Halina	Poznań	Hoża

ZAKOPANE.

Willa „JUTRZENKA“

ul. Krupówki

Pensjonat Bogdaniowej

(przeniesiony z willi „Pepity“).

Dom oddalony o 200 m. od ulicy (brak kurzu), wśród dużego ogrodu, z wspaniałym widokiem na całe pasmo Tatr.

Willa urządzona z komfortem, wedle wymogów higienicznych — świeżo odnowiona i zaopatrzona na zimę. Wystawa pokoi słoneczna. Werandy, balkony. Kurytarze opalane. Łazienka.

Kuchnia wykwintna.

Ceny en pension 7—11 koron na dobę.

Kucharski Teofil
Kukuruza Franciszek
Kurek Dyonizy
Kulczyńska Wanda
Kumpiniewski Edward
Kruza ks. Tomasz
Łuksik Ignac
Maćiwoda Natalia
Małachowski Eugeniusz
Makotyn Emil
Marconi Zofia
Malinowski Bronisław
Menstyk Franciszek
Mende January
Melyn Alexander
Michałowski Zygmunt
Milanowska Stefania
Morgenbesser Pinkas
Musiakowski Ignacy
Młynarska Janina

Kraków
Rosya
Lwów
Kraków
Litwa
Łomów
Sambor
Jaśo
Kraków
Ulanów
Krościenko
Londyn
Jasna
Kraków
Dobrowlany
Wola Justow.
Przeworsk
Kraków
Limanowa
Wyłkowyski

Nieczuja
Grabówka
Schron. Naucz.
Kościeliska 64
Marya
Z. dra Chramca
Kasztelanka
Jordanówka
Przeznica 10
Schron. naucz.
Nowotarska 11
Staszczkówka
H. Centralny
Chramcówki
Nieczuja
H. Stamary
Schron. naucz.
Nowotarska 10
H. Centralny
Zacisze

Siekierzyński Dr. Marian
Sokołowski Jan
Służyńska Marya z córką
Suligowska Stausława
Stocki Edward
Stelzer Arnold
Stohandel Teodor
Schmidt Wilhelm
Tarliński Zygmunt
Tylusiński Władysław Ludwik
Wasilkowska Podgórska Apol.
Walter Mieczysław
Wszelaczyński Teofil z żoną
Weinhold Rakoczy Marya
Weberówna Róża
Więckowska Bronisława
Wisocka Elżbieta
Witkowski Franciszek
Winowicz Feliks
Wojciechowski Ryszard
Wolman Julia Bronisława
Woboril Antoni
Wyganowski Kazimierz

Tarnów
Stawniów
Kowno
Lubin
Druskiemki
Kraków
Biała
Drohowyże
Kraków
Lublin
Lwów
Przeciszów
Lwów
Deputytce R.
Kołomyja
Kraków
Kołomyja
Rzeszów
Wiedeń
Kraków
Warszawa
Wiedeń
Kobryń

Z. Dr Chramca
Wójtówka
Kubinówka
Konstantyn.
H. Warszawski
Nowotarska 10
Schron. naucz.
H. Stamary
Turnia
H. Turystów
Zacisze
H. Centralny
Modrzewjów
Janina
Schron. naucz.
H. M. O.
Kl. SS. Sercan.
Szopenówka
H. M. O.
Pomoc Bratnia
Helena
H. Karpowicza
Tatry

Zakład wodolecznicy

Dra Andrzeja Chramca

TOW. AKC.

otwarty cały rok.

Pracownia lekarska wyposażona we wszystkie przyrządy do leczenia fizykalno-elektrycznego.

Sala gimnastyczna systemu Zandera. —
Gimnastyka na wolnem powietrzu i kąpiele powietrzne. — Kąpiele borowinowe, elektryczne, gazowe i solankowe. Masaż. — Elektryzacja. — Obszerna leżalnia.

Dr Chramiec ordynuje od 8 do 11-tej.

Łazienki dla dochodzących
otwarte od 8-ej rano do 6-iej wieczór.

Młynarska Irena
Nebelski Władysław
Oskragiełto Moes Leonia
Olejarski Jan
Papugia Samuel z synem
Pieczkowska Zofia
Piotrowska Helena
Porebski Stanisław
Proć Mikołaj
Podczaska Jadwiga
Podczaski Franciszek
Pogorzelska Sydonia z córką
Popławska Marya
Potocka Łucya
Radomski Franciszek
Rejtarowski Leon
Rosenberg Marya
Rożańska Jadwiga
Rozwadowska Aniela
Sawczyńska Halina
Sławiński Bronisław
Sahanek Karol
Święcińska Marya z siostrą
Sieński Franciszek z żoną
Sygiericz Czesława

Wyłkowyski
Złoczów
Kraków
Lwów
Rzeszów
Rosya
Warszawa
Kraków
Stanisławów
Deputytce Rus.
Lipno
Zakopane
Warszawa
Kraków
Kraków
Ostapie
Warszawa
Kraków
Kraków
Borszczów
Lwów
Lwów
Litwa
Warszawa
Lwów

Zacisze
Pomoc Bratnia
Bohdanówka
H. Karpowicza
Nowotarska 10
Smereków
Z. Dr. Chramca
Hygea
Grabówka
Janina
Zalesie
Krupówki 58
Liliana
Zacisze
H. Karpowicza
Grabówka
Hoża
H. M. O.
Ukraina
Modzrejów
Ogrodnia 4
H. Kuliga
Zacisze
Jerzewo
Zagórze

Taryfa opłat za jazdę powozikami i furkami.

ZA JAZDĘ	WÓZEK		POWÓZ	
	jedno	dwu	jedno	dwu
	K h	K l i	K h	K l i
Zajazdę do dworca lub z dworca kolei:				
do miejsc lub z miejsc w obrębie Stacji bliżej dworca położonych . . .	— 60	1 —	1 —	1 0
do miejsc lub z miejsc położonych na Żywcańskim, Skibówkach, Bystrem do Sanatorium w Kościeliskach . . .	1 —	1 60	1 50	2 5
	2 —	3 20	3 —	5 20
Za jazdę na obszarze Stacji klimat.:				
kurs na obszarze Stacji w dzień . .	— 30	— 50	— 50	1 —
w nocy	— 50	— 70	— 70	1 20
na Bystre, do Adasiówki, na Żywcańskie, na Skibówki — w dzień . . .	— 60	— 80	— 80	1 50
na Bystre, do Adasiówki, na Żywcańskie, na Skibówki — w nocy	— 80	1 —	1 —	1 70
za każdy kwadrans czekania	— 20	— 40	— 30	— 50
Za jazdę według czasu:				
za każdy kwadrans na obsz. Stac. w dzień	— 30	— 50	— 50	1 —
w nocy	— 50	— 70	— 70	1 20
Za jazdę do miejsc oznaczonych:				
a) do Jaszczurówki, Kuźnic, Leśniarki, Olczy, Strążysk lub w kierunku odwr.	1 —	1 80	1 50	3 —
b) tamże z czekaniem 1/2 godziny i z powrotem	1 40	2 40	2 10	3 60
a) do Poronina (stacja kolei) Sanatorium lub w kierunku odwrotnym	1 80	2 60	2 20	3 60
b) tamże z czekaniem 1/2 g. i z powr. za każdy kwadrans czekania	2 40	3 20	2 80	4 20
a) do doliny Kościelisk (do Restauracji) i z powrotem 1 dnia	— 20	— 40	— 30	— 50
b) do doliny Kościeliskiej (do „Pisanej”) i z powrotem 1 dnia	5 —	8 —	7 —	12 —
a) do Roztoki i z powrotem 1 dnia	6 —	10 —	8 —	14 —
a) do Morskiego Oka i z powr. 1 dnia . . .	8 —	12 —	12 —	16 —
b) do Morskiego Oka i z powr. 2 dni . . .	10 —	16 —	14 —	20 —
do doliny Chochołowsk. i z powr. 1 dn.	14 —	20 —	18 —	28 —
do Nowego Targu i z powr. 1 dnia . . .	9 —	14 —	13 50	21 —
do Szczawnicy i z powrotem 2 dni . . .	5 —	8 —	7 —	12 —
do Białskich Grot i z powr. 2 dni	10 —	18 —	15 —	27 —
do Smokowców (Szmeks) i z powr. 2 d.	16 —	25 —	24 —	40 —
	20 —	30 —	30 —	45 —

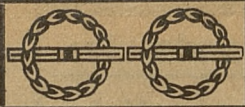
UWAGA. Za podjazd pod dom i oczekiwanie, niedochodzące razem 10 minut, nie się nie należy.

Za jazdę nocną uważa się od 1-go października do końca marca jazdę od godziny 8 wieczór do godziny 6 rano, w innych miesiącach zaś jazdę od godziny 10 wieczór do godziny 5 rano.

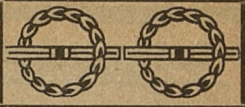
Rozkład jazdy pociągów zakopiańskich.

Odjazd od 16/IX do 14/VI.					Przyjazd od 16/IX do 14/VI.				
10:15 rano, 5:15 popoł.					6:21 rano, 12:45. 3:40 popoł.				
od 15/VI do 15/IX.					od 15/VI do 15/IX.				
5:45	8:15	4:--	5:15	10:02	6:22	11:05	11:34	4:29	9:57
rano		popoł.		wiecz.	rano		przedpoł.		popoł. wiecz.

Juliana Zembatego Zakopane Krupówki 53.

INFORMACYE.

C. k. Urzędy i Instytucje publiczne.

Uzdrowiskiem zarządza Komisja klimatyczna, która rządzi się swoim statutem. W skład jej wchodzi: 3 delegatów Namieśnictwa, 3 Wydziału Krajowego, naczelnik Gminy Zakopane, 2 delegatów Rady gminnej Zakopane, 2 delegatów lekarzy praktykujących w Zakopanem względnie posiadających tutaj konc. Zakłady lecznicze, 1 Tow. Tatrzńskiego, 1 lekarz Stacji klimat., 1 delegat gości.

Przewodniczącym Komisji klimatycznej jest delegat Namieśnictwa, który jest jednocześnie c. k. Inspektorem uzdrowiska.

Biuro Komisji klimatycznej, w którym mieści się jednocześnie **biuro meldunkowe i informacyjne**, jest otwarte od godz. 9—12 przed poł. i od 4—6 popoł. (ul. Krupówki, róg Marszałkowskiej).

C. k. Inspektor Stacji klimatycznej i przewodniczący Komisji klimatycznej przyjmuje strony od 11—12 i od 5—6 w biurze Komisji klimatycznej.

Lekarz Stacji klimatycznej urzęduje w biurze Komisji od 11—12.

Sezon kuracyjny trwa cały rok t. j. od 1-go Stycznia do 31-go Grudnia.

Taksa klimatyczna wynosi: a) 2 kor. tygodniowo od osoby, zaś 5 kor. od rodziny złożonej przynajmniej z 3 osób, jeżeli zgłasza pobyt najmniej na 2 tygodnie i opłaci takse za cały pobyt, b) 3 kor. tygodniowo od osoby, a 6 kor. od rodziny, jeżeli zgłasza krótszy pobyt niż 2 tygodnie i chce płacić tę takse co tydzień. c) 12 kor. od osoby lub 30 kor. od rodziny na cały sezon, kto płaci całą takse z góry i wtedy wolny on jest od dalszej opłaty w tym samym roku kalendarzowym. Pobyt w uzdrowisku przez 48 godzin wolny jest od taksy.

Szpital klimatyczny, który jest równocześnie domem izolacyjnym dla chorób zakaźnych, położony jest przy gościńcu, prowadzącym do Poronina.

Urząd gminny (ulica Rynek). Gminą Zakopane zarządza Zwierzchność gminna wybrana przez Radę gminną złożoną z 36 radnych. — Zwierzchność gminna zarządza policją gminną. — **Naczelnik gminy** przyjmuje od 9—12 i od 3—6.

C. k. Posterunek żandarmeryi przy ul. Łukaszkówki.

Urząd parafjalny w probostwie obok kościoła otwarty dla stron od 10—12.

Urząd pocztowy przy ul. Krupówki otwarty od 8—12 i od 2—6; w niedzielę od 8—11 i od 3—4 dla nadawania depesz i listów poleconych; w sezonie letnim (od 1/VII—31/VIII) otwarty od 8 rano do 9 wieczór, tylko oddział poste-restante, nadawania i odbierania listów poleconych i nadawania depesz.

Urząd telegraficzny i telefoniczny otwarty od godz. 8 r. do 9 wiecz., w sezonie letnim (od 1/V—11/31/VIII) od godz. 7 r. do 9 wiecz., w niedzielę od godz. 7 rano do 7 wiecz. **Filia na dworcu** otwarta od 8—12 i od 3—6, w niedzielę od 8—11 rano.

Lekarze stale ordynujący w Zakopanem. Zakłady lecznicze i służba zdrowia.

(Liczba w kłammerze oznacza rok osiedlenia się w Zakopanem).

Dr. A. Chramiec, Dyrektor Zakł. wodoleczniczego ul. Chramcówki 11, [1886 r.],

Dr. J. Gaik, 893 r.],

Dr. J. Zycha, lek. Stac. klimat. ul. Nowotarska 31 („Szarotka“), [1899 r.],

Dr. J. Gawlik, chir. Dyr. szpital. klimat. ul. Rynek 11 [1900 r.],

Dr. E. Brzeziński, ul. Jagiellońska [1903 r.],

Dr. J. Wieselmann, ul. Marszałkowska 2 [1905 r.],

Dr. Z. Czaplicki, ul. Jagiellońska („Stefa“), [1906 r.],

Dr. W. Kraszewski, ul. Przecznicza 23 [1907 r.],

Dr. H. Wilczyński, ul. Jagiellońska („Warszawianka“), [1908 r.] ordynuje od godz. 10—12.

Dr. M. Wojczyński, ul. Przecznicza 50 [1909 r.],

Dr. A. Januszkowski, willa „Nietota“ [1911 r.],

Dr. J. Różecki, ul. Krupówki „Garlach“ (1911 r.).

Dr. K. Morawski, akuszer, ul. Krupówki 39. (1911).

Dr. J. Wislocki, dentysta, „Bazar polski“. (1911).

Dr. K. Beaurain, choroby nerwowe, willa „Oksza“.

Godziny ordynacyjne pp lekarzy 3—5 popoł.

W sezonie zimowym ordynuje: **Dr. E. Sipiński**, ul. Jagiellońska, willa „Helena“.

Dr. K. Dłuski, dyr. Sanatorium, ordyn. w godz. popołudniowych za poprzednim telefonicznym porozumieniem się.

Dr. B. Dłuska, Sanatorium, ordynuje we wtorki, czwartki i soboty od 5—5½ popoł. lub za telefonicznym porozumieniem się.

Dr. Kołtoński, lekarz weterynaryi, ul. Krupówki.

Apteka i droguerye. Apteka znajduje się przy ul. Krupówki l. 71; prócz tego są dwie droguerye, obie przy Krupówkach.

Masażyści i kąpielowi, oraz masażytki i kąpielowe, uprawnieni do wykonywania pomocniczych zabiegów według cennika. Spis ich znajduje się w biurze lek. St. klimat. i w aptece.

Akuszerki. W Zakopanem jest 6 egzaminowanych akuserek, a spis ich znajduje się w biurze lek. Stacji klimatycznej i w Aptece.

Towarzystwa.

Towarzystwo Biblioteki publicznej, ul. Krupówki 41.

Towarzystwo Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia“, ul. Sienkiewicza i na Ciągłowie we willi „Grażyna“.

Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Rynek.

Towarzystwo rękodzielników „Gwiazda“, ul. Krupówki.

„Schronisko nauczycielek i nauczycieli“, ul. Chramcówki.

Towarzystwo Tatrzńskie, ul. Krupówki 14. Sekcje: Turystyczna Narciarska, Przyrodnicza, Ludoznawcza.

Towarzystwo dobr. Św. Salomei.

Towarzystwo ochotniczej straży pożarnej, ul. Kościeliska 6.

„Związek górali“ ul. Kościeliska (róg Kościelnej).

Kółko rolnicze, ul. Krupówki (w domu, gdzie Klimatyka).

Towarzystwo zaliczkowe, ul. Kościeliska (vis-à-vis starego kościoła).

Towarzystwo „Sztuka podhalańska“ — Biblioteka publiczna.

Koło Zakopiańskie T. S. L. — (Kantor A. Modlińskiego).

Towarzystwo ochrony zwierząt, Krupówki (biuro Kom. klimat.).

Towarzystwo Muzeum im. Chałubińskiego — Muzeum im. Chałubińskiego.

Tatrzńskie ochotnicze Pogotowie ratunkowe, — biuro Tow. tatr. Sekcja Zakopiańska Tow. lekarzy galicyjskich („Szarotka“).

Tow. udziałowe „Kilim“, Krupówki.

Czytelnie.

Czytelnia Kom. klimat. mieści się przy Tow. Biblioteki publicznej, Krupówki 41. — Bilet wstępu sezonowy 50 hal.

Czytelnia Tow. Tatrzńskiego, otwarta tylko w sezonie letnim. (Wstęp tylko dla członków).

Muzyka klimatyczna przegrywa w czasie sezonu letniego (lipiec i sierpień) od 9—11 rano i od 5—7 po południu.

Hotele, sale balowe, pensjonaty i restauracje.

Zakopane posiada 7 dobrze urządzonych hoteli, 2 sale teatralne i balowe (Hotel Morskie Oko, Sokolnia), kilka restauracji i kilkadziesiąt pensjonatów.

Szkoły.

C. k. Szkoła przemysłu drzewnego, ul. Krupówki.

Krajowa szkoła koronkarska, ul. Kościelna.

Czteroklasowa szkoła ludowa, ul. Nowotarska.

Nauka gimnastyki w „Sokole“ Rynek.

Szkoła tkania kilimów, ul. Krupówki.

Koncesjonowana Prywatna Klinika Chirurgiczna

Dra JANA GAWLIKA

TELEFON Nr. 24.

ZAKOPANE, RYNEK L. 11

TELEFON Nr. 24.

otwarta cały rok.

Ceny: Pokój z utrzymaniem i opieką lekarską od 14 koron za dobę.

Godziny przyjęć dla chorych przychodnich codziennie od godz. 3-4 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt.

Już nadeszły:

ostatnie nowości na sezon wiosenny
jako to: Wełny, Jedwabie, Woale,
Zefiry, Płótna angielskie, Batysty,
Perkale, Płócienka do

Już nadeszły:

Magazynu towarów bławatnych i płócien
Józef Pietsch

Kraków, ul. Szewska L. 2.

Już nadeszły:

Próbki na żądanie wysyła się franko.

Spółka Handlowa : Zakopane

ulica Krupówki „BAZAR POLSKI“

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką

Filia I. ulica Kościeliska

Filia II. ulica Chramcówki

Poleca: Towary kolonialne, cukierki, pierniki, herbatniki, mąki, kasze, wędliny, konserwy i wszelkie towary spożywcze. — Wina, koniaki, rummy, likiery, rosolisy, piwo. — Porcelanę, szkło, lampy i przybory do lamp. — Naczynia kuchenne blaszane i żelazne. **Materyały piśmienne.** — Przybory do szycia, toaletowe i galanteryjne. — **Perfumy.** — **Żelazo** i wszelkie wyroby w zakres handlu żelaznego wchodzące. — **Wyroby koszykarskie.** — Świece łojowe, stearynowe i woskowe. — **Nafta, pokost, oleje, farby.** — Skład wyrobów drzewnych rzeźbionych. Ramy. — **Przybory turystyczne** po cenach katalogów wiedeńskich.

L. STĘPIEŃ i WŁ. HELLMANN

Pierwsza artystyczna Pracownia cyzelersko-bronzownicza oraz Zakład mechaniczny

w Zakopanem — Krupówki za Przecznicą „Willa Bachledzianka“

wykonywa w stylu zakopiańskim roboty kościelne, salonowe, nakrycia stołowe, pamiątki zakopiańskie; reperacje w zakres bronzownictwa wchodzące; złocenie, srebrzenie, niklowanie; szylidy emaliowane, pieczętki kauczukowe, monogramy, czekany, ciupagi. — Reperacje maszyn do szycia, do pisania, kasy sklepowe, broń, rowery. — Na składzie wszystkie części do wyżej wymienionych maszyn. — Wykonanie szybkie i staranne.

Pensjonat „Szalas“

zdala od ulicy.

POKOJE SŁONECZNE, TYNKOWANE. —
KANALIZACYA, WODOCIĄG, ŁAZIENKA.
KUCHNIA SMACZNA i ZDROWA

Ceny od 5 do 8 Koron.

